

**Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Податкове право України

ОП «ПРАВО»

Шифр за ОП	Назва	Тип	Рівень вищої освіти	Період вивчення		Кількість кредитів	Вид підсумкового контролю
				Рік, коли пропонується вивчення	Семестр		
ОПП-16	Податкове право України	Обов'язкова дисципліна професійної підготовки	Перший (бакалаврський)	4	8	5	Екзамен

Мова навчання: українська.

Форми здобуття освіти: очна, заочна.

Види навчальних занять: лекції, семінарські заняття, консультація.

Методи навчання: словесний, пояснювально-демонстраційний, метод проблемного викладання, репродуктивний та інші відповідно до навчальних занять.

Оцінювання: поточне, підсумкове.

Мета викладання навчальної дисципліни: досягнення розуміння здобувачами концептуальних основ податкового права, формування системи теоретичних знань про правове регулювання відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема, про встановлення і введення в дію податків і зборів, їх правовий механізм, порядок їх адміністрування, а також практичних навичок діяльності правника у сфері оподаткування.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК02	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК11	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК07	Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.
СК08	Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.
СК09	Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.
СК10	Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК11	Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
СК12	Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.
СК13	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.
СК14	Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН05	Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.
ПРН06	Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.
ПРН12	Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.
ПРН13	Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.
ПРН14	Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.
ПРН20	Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.
ПРН22	Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Засоби діагностики успішності навчання: усне опитування та участь у наукових дискусіях на семінарських заняттях, питання для поточного контролю, тести, питання для підсумкового контролю, оцінювання результатів неформальної освіти в порядку, визначеному Положенням про порядок визнання результатів навчання набутих у неформальній/інформальній освіті; підсумковий контроль у формі екзамену, що передбачає комплексну перевірку рівня досягнення програмних результатів навчання.

Зміст навчальної дисципліни:

Тема 1. Поняття податкового права та податкової системи України

Податкове право та податкові правовідносини: поняття, зміст та особливості. Об'єкти та суб'єкти податкових правовідносин. Податкова система України: правові основи, зміст та принципи. Податкове право як наука та навчальна дисципліна. Співвідношення податкового права з іншими галузями права.

Тема 2. Правова природа податкового обов'язку

Поняття і зміст податкового обов'язку. Поняття і особливості податкової звітності та декларування. Податково-правове регулювання в Україні. Права та обов'язки платника податку. Виникнення, зміна та припинення податкового обов'язку.

Тема 3. Загальна характеристика податків та зборів

Поняття податків та зборів, ознаки, функції. Види податків та зборів. Платники податків та зборів. Податковий період, строк і порядок сплати податку. Ставка податку та його обчислення.

Тема 4. Правове регулювання стягнення прямих податків

Загальна характеристика прямих податків в Україні. Податок на прибуток підприємств. Податок з доходів фізичних осіб (ПДФО). Податок на майно: нерухомість, транспортний податок і плата за землю. Військовий збір.

Тема 5. Правове регулювання стягнення непрямих податків

Загальна характеристика непрямих податків. Податок на додану вартість. Мито як захисний захід інтересів держави в зовнішньоекономічній діяльності. Акцизний податок на специфічні товари.

Тема 6. Загальнодержавні та місцеві податки та збори

Принципи системи місцевого оподаткування. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Правове регулювання стягнення збору за паркування транспортних засобів. Особливості правового регулювання туристичного збору. Спрощена система оподаткування у формі єдиного податку.

Тема 7. Заходи щодо забезпечення виконання зобов'язань зі сплати податків та зборів

Забезпечення виконання податкового обов'язку: поняття, особливості. Способи забезпечення виконання податкового обов'язку (податкова застава, пеня, адміністративний арешт майна). Податковий борг: поняття, погашення та списання. Строки давності та їх застосування.

Тема 8. Податкові органи

Система податкових органів України. Правовий статус Державної податкової служби України. Повноваження та функції Державної митної служби України у податковій сфері. Органи Пенсійного фонду України. Інші державні органи у сфері реалізації податкової політики України.

Тема 9. Податковий контроль

Поняття і принципи податкового контролю. Види податкового контролю. Способи здійснення податкового контролю. Поняття і види податкових перевірок. Умови та порядок допуску посадових осіб до проведення податкових перевірок.

Тема 10. Відповідальність за порушення податкового законодавства

Правові засади відповідальності за порушення податкового законодавства. Фінансові санкції за порушення податкового законодавства. Адміністративна та кримінальна відповідальність за порушення податкового законодавства. Податкова таємниця та її захист в національному і міжнародному законодавстві.

Неформальна освіта (онлайн-курси та платформи)

У межах самостійної роботи здобувачам рекомендується проходження онлайн-курсів на міжнародних освітніх платформах з метою розширення професійних компетентностей.

Рекомендовані платформи:

- Coursera (Income Tax & GST Basics with Computation: <https://www.coursera.org/learn/income-tax-gst-basics-computation>; Оподаткування міжнародних транзакцій у США: <https://www.coursera.org/learn/us-international-tax>);

- edX (IMFx: VITARA – Taxpayer Registration: <https://www.edx.org/learn/economics-finance/the-international-monetary-fund-vitara-taxpayer-registration>; IMFx: Inclusive Growth: Fiscal Policy: https://www.edx.org/learn/finance/the-international-monetary-fund-inclusive-growth-fiscal-policy?index=rv_product_summary&queryId=68d78fa62dbbe5eb7bd8e087ee8f1498&position=10; ПІМВх – Accounting and Finance: https://www.edx.org/learn/financial-accounting/indian-institute-of-management-bangalore-accounting-and-finance?index=rv_product_summary&queryId=10d8b7b4f1bd65df57e111e212878f05&position=1).

Опрацювання зазначених онлайн-курсів не є обов'язковим і здійснюється за власною ініціативою здобувача як форма неформальної освіти. Так само не є обов'язковими саме ці курси та можуть бути пройдені інші тематичні курси, тренінги тощо.

Порядок зарахування результатів неформальної освіти:

Результати проходження онлайн-курсів можуть бути зараховані як складова самостійної роботи за зверненням здобувача в порядку, визначеному Положенням про порядок визнання результатів навчання набутих у неформальній/інформальній освіті (<https://nam.kyiv.ua/files/pdf/polozhennia-pro-neformalnu-ta-informalnu-osvitu.pdf>).

Максимальна кількість балів – до 10 балів у межах самостійної роботи.

Методи навчання на лекціях: вербальний метод (лекція, дискусія, консультація, обговорення тощо); методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації, метод демонстрацій: та інші); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо).

Методи навчання на семінарських заняттях: вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо); метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші); робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); кейс-метод (вирішення ситуацій тощо); практичний, пошуковий метод.

Методи оцінювання: для поточного контролю у вигляді усного та письмового опитування, фронтального опитування, тестування, написання есе (рефератів), виконання індивідуальних та групових проєктів, творчих завдань, тощо; для підсумкового контролю проведення екзамену (усна та/або письмова відповідь, тестування, вирішення завдань, виконання вправ тощо).

Засоби діагностики результатів навчання. Поточний контроль може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою. Підсумковий контроль передбачає проведення екзамену.

Порядок оцінювання результатів навчання:

Оцінювання здійснюється за 100 бальною шкалою.

Поточний контроль та самостійна робота = 60 балів.

Підсумковий контроль = 40 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60											Підсумковий контроль	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	Самостійна робота		
5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	10 балів	40 балів	100 балів

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50 балів	10 балів	40 балів	100 балів

Рекомендована література:

1. Браславець О.Ю., Дашевська К.В. Обґрунтування підходів та характеристика інструментів для оптимізації податкових платежів. Актуальні проблеми економіки. 2024. № 3(273). С. 180-186. URL: https://eco-science.net/wp-content/uploads/2024/03/3.24._topic- Oleksiy-Braslavets-Kateryna-Dashevska-180-186.pdf
2. Браславець О.Ю., Стинич Н.І. Оцінювання справляння мита до Державного бюджету України у 2019-2021 роках. Актуальні проблеми економіки. 2023. № 1(259). С. 43-50. URL: https://eco-science.net/wp-content/uploads/2023/01/2.23._topic_ Oleksiy-Y.-Braslavets-Natalia-I.-Stynych-43-50.pdf
3. Гарбінська-Руденко А.В. Бюджетне право: навч. посіб. Ірпінь: Державний податковий університет, 2023. 340 с. URL: <https://ir.dpu.edu.ua/handle/123456789/1217>
4. Голоядова Т.О., Латковський П.П. Податкове право: навч. посіб. (для здоб. вищої освіти ден. форми навч.). Одеса, 2019. 167 с. URL: <https://doi.org/10.32837/11300.12470>
5. Єрохін С.А., Овечкіна О.А., Браславець О.Ю. Філософсько-методологічні основи податкового менеджменту: міждисциплінарний аспект дослідження. Актуальні проблеми економіки. 2022. № 9(255). С. 15-23. URL: https://eco-science.net/wp-content/uploads/2022/09/09.22._topic_-Serhii-A.-%D0%86erokhin-Olena-A.-Ov%D1%96echkina-Oleksiy-Yu.-Braslavets-15-23.pdf

6. Єрохін С.А., Браславець О.Ю., Шупік Є.О. *Мале підприємництво у контексті принципу субсидіарності: до питання розподілу фінансових повноважень та фіскального тягаря. Актуальні проблеми економіки. 2022. № 2-3(248-249). С. 80-92.*
7. Митний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
8. Музика-Стефанчук О.А., Якимчук Н.Я. *Сучасне фінансове право. Право публічних фінансів: підручник. Київ: АртЕк, 2024. 656 с. URL: https://numl.org/.649203*
9. Овечкіна О.А., Храпкіна В.В., Браславець О.Ю. *Теоретичні основи дослідження податкової поведінки держави як інституціонального макроекономічного суб'єкта. Наукові інновації та передові технології. 2022. № 9(11). С. 346-358. URL: https://ekmair.ukma.edu.ua/items/cb27999d-1a20-4ce3-b445-2a0d26fdee58?utm_source*
10. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
11. *Податкове право: підручник / за ред. Д.О. Гетманцева, М.П. Кучерявенка. Харків: Право, 2023. 464 с.*
12. *Податкове право України: навч. посіб. / Р.Л. Сопільник, М.В. Ковалів, І.М. Проць, М.В. Хмиз, Р.М. Скриньковський. Львів: Сполом, 2023. 362 с. URL: https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/6554/1/podatkove.pdf*
13. *Податкове право: навч.-метод. посіб. для самост. роботи та практич. занять з навч. дисцип. для студ. 3 курсу денної форми навч. галузі знань 08 "Право" першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спец. 081 "Право" / уклад.: М.П. Кучерявенко, О.О. Дмитрик, О.А. Лукашев, Д.О. Білінський, А.С. Овчаренко. Харків: НЮУ ім. Я. Мудрого, 2022. 61 с.*
14. Штулер І., Єрохін С., Браславець О. та ін. *Митне оподаткування в Україні: ефективність адміністрування та напрямки удосконалення. Економічний форум. 2024. № 14(3). С. 61-72.*

Викладач: Браславець Олексій Юрійович, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіка та фінансів.

Гарант освітньої програми:

Козакова Ірина Віталіївна

кандидат юридичних наук, доцент